

## СМРТ МАЈКЕ ЈУГОВИЋА

Мили боже, чуда великога!  
Кад се слеже на Косово војска,  
у тој војсци девет Југовића  
и десети, стар Јуже Богдане;  
бога моли Југовића мајка:  
да јој бог да очи соколове  
и бијела крила лабудова,  
да одлети над Косово равно,  
и да види девет Југовића  
и десетог стар-Југа Богдана.  
Што молила, бога домолила:  
бог јој дао очи соколове  
и бијела крила лабудова,  
она лети над Косово равно;  
мртви нађе девет Југовића  
и десетог стар-Југа Богдана,  
и више њи девет бојни копља,  
на копљима девет соколова,  
око копља девет добри коња,  
а поред њи девет љути лава.  
Тад завришта девет добри коња,  
и залаја девет љути лава,  
и закликта девет соколова;  
и ту мајка тврда срца била,  
да од срца сузе не пустила,  
већ узима девет добри коња,  
и узима девет љути лава,  
и узима девет соколова,

пак се врати двору бијеломе.  
Далеко је снае угледале,  
мало ближе пред њу ишетале:  
закукало девет удовица,  
заплакало девет сиротица,  
завриштало девет добри коња,  
залајало девет љути лава,  
закликтало девет соколова;  
и ту мајка тврда срца била,  
да од срца сузе не пустила.  
Кад је било ноћи у поноћи,  
ал' завришта Дамјанов зеленко,  
пита мајка Дамјанове љубе:  
„Снао моја, љубо Дамјанова,  
што нам вришти Дамјанов зеленко?  
Ал' је гладан пенице бјелице,  
али жедан воде са Звечана?“  
Проговара љуба Дамјанова:  
„Свекрвице, мајко Дамјанова,  
нит' је гладан пенице бјелице,  
нити жедан воде са Звечана,  
већ је њега Дамјан научио  
до поноћи ситну зоб зобати,  
од поноћи на друм путовати;  
пак он жали свога господара  
што га није на себи донио“.  
И ту мајка тврда срца била,  
да од срца сузе не пустила.  
Кад ујутру данак освануо,  
али лете два врана гаврана:  
крвава им крила до рамена,  
на кљунове б'јела пјена тргла;  
они носе руку од јунака  
(и на руци бурма позлаћена),  
бацају је у криоце мајци.  
Узе руку Југовића мајка,  
окретала, превртала с њоме,  
па дозивље љубу Дамјанову:  
„Снао моја, љубо Дамјанова,  
би л' познала чија ј' ово рука?“  
Проговара љуба Дамјанова:

„Свекрвице, мајко Дамјанова,  
ово ј' рука нашега Дамјана,  
јера бурму ја познајем, мајко, —  
бурма са мном на вјенчању била“.  
Узе мајка руку Дамјанову,  
окретала, превртала с њоме,  
пак је руци тијо бесједила:  
„Моја руко, зелена јабуко,  
гдје си расла, гдје л' си устргнута!  
А расла си на криоцу моме,  
устргнута на Косову равном!“  
Ал' ту мајка одољет не могла,  
препуче јој срце од жалости  
за својије девет Југовића  
и десетим стар-Југом Богданом.